

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та ветеринарії

Декан факультету технології виробництва
і переробки продукції тваринництва та
ветеринарії

« » 2021 p.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГОДІВЛЯ ТВАРИН І ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Ради Студентського
Самоврядування факультету технології
виробництва і переробки продукції
тваринництва та ветеринарії

Протокол №

від «2» 16 березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради

факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії

Протокол №

від «З» 12 березня 2021 р.

Вінниця 2021

Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Сироватко Катерина Максимівна, кандидат сільськогосподарських наук,
доцент, ел. адреса: surovatko@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 14. Годівля тварин і технологія кормів;

кількість кредитів ЄКТС - 6;

кількість годин - 180 годин, у тому числі 74 аудиторних години, 106 годин - самостійна робота.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – два семестри, 2 курс, 3,4 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Годівля тварин і технологія кормів належить до навчальних дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Хімія з основами біохімії», «Морфологія», «Фізіологія тварин».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Гігієна тварин», «Технологія виробництва продукції свинарства», «Технологія виробництва продукції птахівництва», «Технологія виробництва молока і яловичини», «Технологія виробництва продукції вівчарства й козівництва», «Технологія виробництва продукції кролівництва та звірівництва», «Конярство».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Максимальний прояв генетичного потенціалу продуктивності сільськогосподарських тварин можливий при організації їх повноцінної годівлі на фоні оптимальних умов утримання та експлуатації. Тому знання теоретичних і практичних основ годівлі сільськогосподарських тварин важливе при підготовці фахівців, що займаються виробництвом та переробкою продукції тваринництва.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Годівля тварин і технологія кормів» полягає у формуванні у студента знань і навичок з організації науково-обґрунтованої системи годівлі сільськогосподарських тварин, прогресивних способів заготівлі, зберігання та раціонального використання кормів.

5.3. Задачі вивчення дисципліни:

- вивчення хімічного складу і поживності кормів;
- вивчення технологій заготівлі та підготовки кормів до згодовування;
- розрахунок раціонів, рецептів комбікормів, кормових сумішок для окремих статеві-вікових груп тварин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва кормів та нормованої годівлі сільськогосподарських тварин як складової технології виробництва продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.

ФК3. Знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ФК4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організації нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах.

програмні результати (ПР):

ПР2. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПР3. Застосовувати нормовану годівлю тварин.

ПР8. Обирати технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ПР10. Дотримуватися принципів саморегуляції і ведення здорового способу життя, демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ПР11. Впливати на дотримання вимог, щодо збереження навколишнього середовища.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

У результаті засвоєння матеріалу дисципліни «Годівля тварин і технологія кормів» студент повинен **знати**:

- особливості травлення та обміну речовин у тварин різних видів і вікових груп;
- роль поживних, мінеральних і біологічно активних речовин в організмі, їх вплив на фізіологічний стан і продуктивність;

- класифікацію, властивості кормів та зміни їх складу при заготівлі, зберіганні та підготовці до згодовування,
- вимоги, стандартів до якості кормів.

Майбутній спеціаліст повинен **вміти**:

- проводити хімічний аналіз і розраховувати поживність кормів,
- визначати норму годівлі, складати раціон за деталізованими нормами,
- здійснювати контроль за рівнем і повноцінністю годівлі,
- розробляти рецепти комбікормів, преміксів, кормових сумішок для окремих статеві-вікових груп тварин за різних систем їх утримання,
- розраховувати потребу господарства в кормах для тваринництва
- використовувати досягнення вітчизняної і зарубіжної науки і передового досвіду з інтенсифікації годівлі тварин.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Вступ. Оцінка поживності кормів за хімічним складом.	2	1	6
2	Тема 2. Оцінка поживності кормів за перетравними поживними речовинами.	2	1	5
3	Тема 3. Оцінка загальної або енергетичної поживності кормів.	2	2	5
4	Тема 4. Протеїнова, вуглеводна та ліпідна поживність кормів.	2	1	5
5	Тема 5. Мінеральна та вітамінна поживність кормів.	2	1	6
6	Тема 6. Класифікація кормів. Зелені корми	2	2	5
7	Тема 7. Соковиті корми: силос, сінаж, коренебульбоплоди .	2	2	6
8	Тема 8. Грубі корми.	2	2	5
9	Тема 9. Зернові корми, залишки технічних виробництв та корми тваринного походження	2	1	6
10	Тема 10. Комбікорми та кормові добавки.	2	1	6
11	Тема 11. Основи нормованої годівлі сільськогосподарських тварин	2	-	4
12	Тема 12. Годівля сухостійних корів та нетелів.	2	2	3
13	Тема 13. Годівля дійних корів.	2	2	3
14	Тема 14. Годівля бугаїв-плідників.	2	-	4
15	Тема 15. Годівля молодяку великої рогатої худоби.	2	2	3

16	Тема 16. Відгодівля великої рогатої худоби.	2	-	5
17	Тема 17. Годівля овець різних статеві-вікових груп	2	2	3
18	Тема 18. Годівля коней.	2	-	5
19	Тема 19. Біологічні особливості свиней. Годівля свиноматок та кнурів-плідників.	2	2	4
20	Тема 20. Годівля, поросят, молодняку свиней на вирощуванні і відгодівлі.	2	2	4
21	Тема 21. Годівля курей, яєчного та м'ясного напрямку продуктивності.	2	2	4
22	Тема 22. Годівля індиків, перепелів, цесарок та водоплавної птиці	2	-	4
23	Тема 23. Годівля кролів та хутрових звірів.	2	-	5
Разом		46	28	106

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального завдання розрахункового характеру.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	24	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	22	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (розрахункові завдання, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	30	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	30	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		106		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин; за ред. Ібатулліна І.І., Жукорського О.М. К : ІТ НААН, 2016. 300 с.
2. Дяченко Л.С., Бомко В.С., Сивик Т.Л. Основи технології комбікормового виробництва: навч. посібник. Біла Церква, 2015. 306 с.
3. Проваторов Г, Проваторова В. Годівля сільськогосподарських тварин. Суми: Університетська книга, 2019. 510 с.
4. Сироватко К.М., Зотько М.О. Технологія кормів та кормових добавок. Вінниця: Друк, 2020. 268с.

Додаткова

1. Ефективна годівля сільськогосподарської птиці /[Братишко Н.І., Іонов І.А., І.І. Ібатуллін та ін.]: Заред. І.А. Іонова. К.: Аграрна наука, 2013. 210с.
2. Єгоров, Б., & Батієвська, Н. (2019). Технологічна ефективність удосконалення технології гранулювання комбікормів. *Scientific Works*, 82(2), 10-16. <https://doi.org/10.15673/swonaft.v82i2.1193>.
3. Коробка А. В., Рак Т.М., Бітлян О. К., Конкс Т.М. Технологія застосування преміксів різного складу у свинарстві. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. № 3. 2018 . С.122-126.

4. Кравченко С. О., Канівець Н.С., Романенко Є. В. Профілактика кетозу високопродуктивних корів у весняний період. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2017. № 4. С. 94-97.
5. Курнаєв О.М., Сироватко К.М., І. О. Виговська, Л. О. Гончар . Ефективність застосування біологічних препаратів при силосуванні сумішки конюшини та пажитниці багатоквіткової. *Корми і кормовиробництво*. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. -№84. Вінниця. 2017. -С. 194-201.
6. Курнаєв О.М., Сироватко К.М. Перетравність поживних речовин та продуктивна дія силосу із конюшини та пажитниці багатоквіткової. Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК.-Т.4.-№1,Дніпропетровськ.-2016. -С. 108-114.
7. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник/[Ібатуллін І.І., Мельник Ю.Ф., Отченашко В.В.,та ін.];під ред. академіка НААН України І.І. Ібатулліна. К.: 2015. 422 с.
8. Про безпечність та гігієну кормів : Закон України від 21.12.2017 р. № 2264-VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 10. Ст. 53.
9. Рудик Р. І., Савченко Ю. І., Герасимчук В. І. та ін. Науково-практичні рекомендації по виробництву і заготівлі кормів. Житомир. ІСГП, 2016. 48 с.
10. Савченко Ю. І., Савчук І. М., Рудик Р. І.та ін. Рекомендації по заготівлі кормів. Житомир, 2017. 44 с.
11. Скоромна О.І.Оцінка високобілкових кормів у продукції молока. *Корми і кормовиробництво*. 2020. Вип. 90. С. 157-168.
12. Сироватко К.М. Вплив біологічного консерванту на якість та продуктивну дію сінажу. *Аграрна наука та харчові технології*. Збірник наукових праць ВНАУ. Вінниця. 2016. Вип.1(95).-С.90-96.
13. Сироватко К.М. Вплив білково-вітамінно-мінеральної добавки на перетравність поживних речовин раціонів молодняку свиней. *Аграрна наука та харчові технології*. Збірник наукових праць ВНАУ. Вінниця. 2018. Вип.1(100).С.35-41
14. Сироватко К.М., Вугляр В.С. Забійні показники свиней при згодовуванні БВМД «Ефіпрот» з ефірними оліями. *Slovak international scientific journal*. 2019. №29. VOL.2. S.27-32.
15. Сироватко К.М., Зотько М.О., Маслоїд А.П.. Вплив вологості сировини та доз консерванту Літосил плюс на біохімічний склад та енергетичну цінність люцернового силосу. *Аграрна наука та харчові технології*. Зб. наук. праць ВНАУ. Випуск 3(102). 2018. С.75-85.
16. Cyrovatko K.M. . Influence of quality of silage from rye and typhon mixture on milk productivity of cows. *Аграрна наука і харчові технології*. Зб.наук.пр.ВНАУ . Вінниця. 2019. Вип.1 (104). С.65-73.
Process technologies, equipment, plants, and systems // ANDRITZ: [Website]. 2019. URL: <https://www.andritz.com/group-en> (viewed on: 10.12.2018).

17. IFIF represents and promotes the global feed industry // The International Feed Industry Federation (IFIF) : [Website]. 2019. URL: <https://ifif.org/> (viewed on: 25.12.2019).
18. Yegorov B.V., Batietskaya N.O. Application of granulation technology in various industries. *Зернові продукти і комбікорми* . 2017. Вип. 3. С. 33-38.

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Годівля тварин і технологія кормів» (персональний кабінет викладача)
2. Тестові завдання з курсу (внутрішній сайт ВНАУ)
3. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).

8. Методи навчання

- лекційні заняття
- практичні заняття
- використання технічних засобів (презентацій)
- розв'язання практичних завдань
- самонавчання, презентації результатів виконаних завдань та досліджень
- самостійна робота

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних занять - 40 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 20 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Форми поточного та підсумкового контролю

- контрольна робота
- тестування
- презентації
- самопрезентації
- самоконтроль

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90-100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
Відмінно – 90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре – 75-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно – 60-74%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо –	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом.

35-59%	Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
Незадовільно – 16-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Повторне складання – 0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	2
3	Виконання і захист практичної роботи	2
4	Виконання контрольних робіт, тестування	3
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	14
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	2
8	Виконання і захист практичної роботи	2
9	Виконання контрольних робіт, тестування	3
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5

	Всього за атестацію 2	14
11	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
12	Участь у роботі на практичних заняттях	3
13	Виконання і захист практичної роботи	3
14	Виконання контрольних робіт, тестування	3
15	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 3	16
16	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
17	Участь у роботі на практичних заняттях	3
18	Виконання і захист практичної роботи	3
19	Виконання контрольних робіт, тестування	3
20	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 4	16
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на екзамені.

9. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані

завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

_____ (Скоромна О.І.)

(підпис)